

Notitie Raadsakkoord Bergen, stand van zaken na afstemming op 23 september

Inleiding

Alle fracties van de gemeenteraad van Bergen hebben de wens uitgesproken om samen een raadsakkoord op te stellen, in plaats van een traditioneel coalitieakkoord. Er zijn verschillende type raadsakkoorden, maar vrijwel allemaal bevatten ze de volgende elementen:

- Cultuur/bestuurscultuur
- Politieke onderwerpen waar gaat de raad het de komende vier jaar over hebben?
- Burgerparticipatie
- Vorming College
- Overig

Deze elementen komen ook in het Bergense raadsakkoord terug. In deze notitie wordt een overzicht gegeven van de afspraken die we tot nu toe hebben gemaakt per thema/element.

1. Bestuurscultuur

De raad wenst de komende vier jaar te gaan werken aan de bestuursstijl van de gemeente Bergen. Hierbij horen onderwerpen zoals: houding en gedrag, normen en waarden, samenwerken, je houden aan afspraken en wat doe je als het mis gaat? Dit thema wordt opgepakt door de burgemeester en de griffier en volgt een eigen proces, parallel aan het raadsakkoord. De eerste heisessie op 8/9 juli staat in het teken staan van dit thema en krijgt daarna nog een vervolg.

2. Politieke onderwerpen

Het raadsakkoord is een akkoord op procesniveau: wat wil de raad bespreken en hoe moeten die onderwerpen worden voorbereid?

Er zijn vier categorieën onderwerpen:

- a. Onderwerpen waarbij het primaat bij de raad ligt (de zogenaamde 20%: onderwerpen van politiek belang waarbij de raad aan de voorkant wil kunnen sturen). Dit onderwerp is verder uitgewerkt en bij als bijlage bij deze notitie gevoegd.
- b. Onderwerpen die worden voorbereid onder de regie van het college (de zogenaamde 80%: raad laat als primaathouder sturing aan de voorkant over aan het college): onderwerpen worden op de reguliere manier aan de agendacommissie aangeboden en de agendacommissie plaatst deze onderwerpen in het BOB-vergadermodel.
- c. Actuele onderwerpen die op dit moment politiek gevoelig zijn.
- d. Niet benoemde onderwerpen/ onvoorziene onderwerpen

Er is afgesproken dat vastgehouden wordt aan genomen besluiten zoals bedoeld in artikel 124 van de Grondwet. Tenzij er sprake is van ingrijpende wijzigingen van doorslaggevende betekenis in de omstandigheden (wettelijk, rechterlijke uitspraken of overige ontwikkelingen van maatschappelijk belang, inclusief maar niet beperkt tot financiële ontwikkelingen, voortschrijdend inzicht, behoefte etc.). Deze gewijzigde omstandigheden worden altijd besproken in de raad. Hiermee blijft de raad consistent in de bestuurlijke besluitvorming.

Eerder genomen besluiten worden niet meer ter discussie gesteld. Bij deze afspraken steunen de fracties in de raad elkaar en wordt het bespreekbaar gemaakt als er onduidelijkheden zijn.

3. Burgerparticipatie

Het recent vastgestelde participatiebeleid is onderdeel van dit raadsakkoord: daar gaat de komende vier jaar mee gewerkt worden. De fracties spreken af volgens dit beleid te gaan werken en deze werkwijze tussentijds te evalueren.

4. Vorming college

- Het wordt een college met kandidaten die voortkomen uit partijen gecombineerd met wethouders van buiten. Alle kandidaten solliciteren naar de functie en worden op basis van competenties benoemd. Het college hoeft niet te steunen op een meerderheid in de raad.
- Er worden vier wethouders aangesteld.
- Er is sprake van diversiteit.
- De wethouders vullen elkaar aan en zijn qua competenties in evenwicht en zijn een team. De wethouders versterken elkaar, er is synergie en men gunt elkaar wat.
- Het college spreekt met één mond en is dienstbaar aan de hele raad.
- De procedure voor werving en selectie wordt door een interne commissie gevoerd, begeleid door een externe deskundige. Per in de raad vertegenwoordigde partij neemt één vertegenwoordiger deel aan de commissie. Dit mogen raads- of commissieleden zijn. De deelnemers aan de commissie worden doorgegeven aan de griffier.
- Met de wethouders worden tijdens deze collegeperiode voortgangsgesprekken gevoerd.
- Zie in de bijlage de aanzet tot een wethouders profiel.

5. Overig

De onderhandelaars hebben naast de bovengenoemde punten aangegeven dat het relevant is om bij het raadsakkoord te betrekken:

- De uitvoerbaarheid ervan: is er geld, middelen, capaciteit? Afsproken is dat de organisatie wordt gevraagd te toetsen of het raadsakkoord uitvoerbaar is (zie ook BUCH/organisatie in de uitwerking van punt 2 onder a).
- Hoe houden we vinger aan de pols, zijn we op koers, moeten we evalueren en bijstellen? Hoe zien we toe op naleving van de afspraken? Hierover moeten nog afspraken worden gemaakt.
- Wat bij tegenwind en calamiteiten? Ook hierover moeten nog afspraken worden gemaakt.

Uitwerking van politieke onderwerpen element 2 onder a:

Onderwerpen waarbij het primaat bij de raad ligt (de zogenaamde 20%).

Gerubriceerd op beleidsterrein. In het rood aangegeven de onderwerpen die het meeste prioriteit hebben:

1. Algemeen/ hoofdregel:

Alle nieuwe beleidsnota's (of actualisaties van beleidsnota's) behoren tot de 20%: primaat bij de raad.

2. Ruimtelijk domein:

- **Omgevingsvisie:** afspraak: twee beeldvormende avonden hierover: buiten- en binnen gebied. Document omgevingsvisie nog een keer goed in BOB-structuur.
- **Woonvisie:** wonen en zorg met daarbij ook aandacht voor 2^e woningbezit en sturingsinstrumenten op de woningmarkt: voorrang eigen inwoners, voorrangsregels sociale koop, erfpacht? Etc.
- **Duurzaamheid: addendum bij duurzaamheidsbeleid:** addendum gaat in ieder geval over de vraag of er normen m.b.t. woningbouw bijgesteld moeten worden.
- **Effecten Didam-arrest** (zie ook voorbeelden gemeente Amsterdam): gevolgen voor aanbestedingsbeleid, grondbeleid?
- **Strategisch Gemeentelijk vastgoedbeleid:** beleid voor opstellen, dan wel actualiseren
- Mobiliteitsplan: primaat bij de raad
- Klimaat en Afval: Stand van zaken m.b.t. haalbaarheidsonderzoek: presentatie en daarna besluit over 20/80.

Gemaakte procesafspraken RO-projecten:

- Bij grote projecten (meer dan 18 woningen): primaat bij raad
- Bij kleine projecten: bezien welk proces nodig is: voorbereiding door college of primaat bij de raad. Er moet nog meer duiding komen over wat een groot project is en welke aantallen woningen daarbij horen. Bij maatschappelijke impact van plannen anders dan woningen moet het college een procesvoorstel aan de raad doen. De raad kan dan via het bob model het proces bespreken.
- Kaderstellende stukken RO-domein: omgevingsvisie, omgevingsplan, gebiedsvisies, omgevingsprogramma: primaat bij de raad.
- Altijd startnotitie bij eigen grondpositie, bij overige RO-plannen raad z.s.m. aan voorkant betrekken.

3. Sociaal domein:

- Breed Armoedebeleid
- Sport- en vitaliteit (ook jeugd plek hierin geven)
- Doorontwikkeling sociaal domein
- Woonzorgvisie

4. Bedrijfsvoering

- **Financiën:** raad wil meer aan de voorkant komen: procesafspraken maken over hoe raad eerder betrokken kan worden bij m.n. kadernota en begroting en of kadernota ook raadsbreed wordt opgepakt. Doel is iig: meer grip/inzicht op financiën aan de voorkant.
- **Toets op uitvoerbaarheid raadsakkoord in middelen en capaciteit.**
- **BUCH:** Evaluatie BUCH organisatie: Wat willen we van die organisatie, wat willen wij als Bergen en is dat realistisch.

Uitwerking van politieke onderwerpen element 2 onder c:

Actuele onderwerpen die op dit moment politiek gevoelig zijn.

Actuele onderwerpen: hierover worden aan de hand van een aantal vragen onderstaande procesafspraken gemaakt. De vragen zijn:

Is er besluitvorming geweest?

Hoe gaat het proces dan verlopen?

Zijn er nieuwe ontwikkelingen?

Per onderwerp kunnen er wisselende meerderheden in de raad zijn.

Het gaat dan om de volgende onderwerpen:

De voetbalfusie in de Egmond (bestemmingsplan)

Er is een besluit genomen.

Proces: wachten op de uitspraak van de Raad van State. Als de Raad van State het bestemmingsplan goedkeurt en het onherroepelijk wordt, dan wordt het plan besproken waarbij wordt gekeken naar de randvoorwaarden. Als de kosten te hoog zijn dan met de omgeving en clubs kijken of binnen het budget het plan kan worden uitgevoerd. Dit kan een aanpassing van het plan inhouden, maar wel op de huidige locatie als de Raad van State die locatie heeft goedgekeurd.

Invulling van de Harmonielocatie in het centrum van Bergen

Er is een besluit genomen en er ligt een onherroepelijk bestemmingsplan.

Het Paraplu bestemmingsplan supermarkten is nog niet onherroepelijk.

Proces: als er nieuwe ontwikkelingen zijn of aanvragen voor die locatie komen, gaat het college altijd naar de raad, ook als het aanvragen betreft die binnen de kruimelregeling en de collegebevoegdheid vallen.

Er kan gebruik worden gemaakt van een voorhang procedure waarbij het college wensen en bedenkingen van de raad vraagt.

Het bestemmingsplan Dorp en Duin

Er is nog geen besluit. Agenderen voor de volgende vergadering van de agendacommissie. Waarbij nu wordt afgesproken dat het punt naar de besluitvormende raad kan.

Het tweede fietspad langs de Eeuwigelaan

Er is besluit genomen. Er is beroep ingesteld bij de rechtbank. Als de rechtbank een positieve uitspraak ten gunste van de gemeente doet en er geen maatschappelijk relevante nieuwe ontwikkelingen zijn, wordt het fietspad aangelegd.

De Bergerweg 125 (bestemmingsplan)

De rechter heeft het bestemmingsplan vernietigd.

Proces: als er nieuwe ontwikkelingen zijn voor die locatie, gaat het college altijd naar de raad. Hangt ook af van het overleg met de Aldi.

Er kan gebruik worden gemaakt van een voorhang procedure waarbij het college wensen en bedenkingen van de raad vraagt.

Watertorenterrein (sporthal en woningbouw, bestemmingsplan)

Er is een besluit genomen.

Proces: wachten op de uitspraak van de Raad van State. Als de Raad van State het bestemmingsplan goedkeurt en het onherroepelijk wordt, dan wordt het plan besproken waarbij wordt gekeken naar de randvoorwaarden. Bij het uit de financiën lopen moet er een oplossing komen en alleen nieuwe ontwikkelingen die relevant zijn, worden meegenomen. Bij wettelijke wijzigingen dat onderdeel weer via het bob model voorleggen aan de raad en niet de rest van het besluit dat er ligt.

Uitwerking van wethouders profiel element 4:

Om tot een collegevorming te komen is het eerst van belang om samen te bepalen welke competenties en vaardigheden een wethouder moet hebben.

Onderstaande kenmerken voor een wethouders profiel zijn opgetekend in de gezamenlijke bespreking over dit onderdeel.

De ideale wethouder:

1. Moet een visie hebben op hoe een wethouder, een wethouder kan zijn van de hele raad: hoe gaat de wethouder daar invulling aan geven: hoe gaat de wethouder voorkomen dat hij/zij gezien wordt als wethouder van slechts één of enkele fracties?
2. Is politiek sensitief.
3. Handelt transparant en open.
4. Straalt gezag uit en is een stevige gesprekspartner binnen de BUCH, de regio en voor de provincie.
5. Is bekend met de regio en met lokale issues.
6. Heeft affiniteit met het werkveld.
7. Heeft visie op het BOB-model, kennis en ervaring van/met startnotities en participatie in de genen.
8. Is een bestuurder en is kritisch op wat aangeleverd wordt. Is geen ambtenaar en laat het inhoudelijke werk door de organisatie doen.
9. Heeft een analytisch denk niveau en -vermogen en gezond verstand.
10. Is in staat in een omgeving te werken waar mogelijk per onderwerp wisselende meerderheden moeten worden gevonden.
11. Kan lastige materie op een goede wijze voor het voetlicht brengen en kan boven de materie uitstijgen, is communicatief sterk.

Ondertekend d.d. 29 september 2022, Bergen-NH door alle fractievoorzitters,

Fractie CDA, W. Grooteman

Fractie Kies Lokaal, R. Karels

Fractie D66, A. Otto

Fractie Bruin, K. Bruin

Fractie Ons Dorp, M. van Kranenburg

Fractie PvdA, P. van Hulssteden

Fractie GL, S. Groen

Fractie VVD, M. de Jongh